

Práce s informacemi

Caritas, podzim 2022

Základní rámec

1. Připravujete se pravděpodobně na nějakou činnost v oblasti sociální či humanitární práce.
2. Budete chtít tuto činnosti dělat pokud možno co nejlépe.
3. K tomu je v první řadě třeba při této činnosti vědět, co a jak dělat – získat relevantní **informace**
= účel této školy a studia

Dva způsoby jak se k těm informacím dostávat

- budou naservírovány v rámci studia
- dojdete k nim sami

Který je významnější?

→ důležitost schopnosti co nejlépe pracovat s informacemi

Proč možnost číslo 2

- Učení je celoživotní
- Individuální potřeby vs. plošná výuka
- Schopnost školy přenést ty nejlepší informace
- zpoždění v přenosu

Fáze práce s informacemi

1. výběr problému/oblasti zájmu, formulace otázky
2. průzkum relevantních informací (studium zdrojů, brainstorming relevantních nápadů)
3. vyhodnocení (zformování si názoru)
4. kontinuální vylepšování vlastního názoru souběžné s dalším růstem poznání

1. Výběr tématu, položení otázky

- 1. krok práce s informacemi: vybrat si, na co se zaměřit - rozpoznávání důležitosti
  - svět je neskutečně složitý, o naši pozornost bojují myriády podnětů, potenciálních věcí k řešení
  - často je výběr určen tak, že se objeví něco urgentního, co musíme řešit
  - nenechme se jen vláčet nejnovějšími podněty, sami si určujme, co je hodno naší pozornosti

1. Výběr tématu, položení otázky

- výhoda dlouhodobějších témat - stát se na něco expertem, tím se člověk učí pracovat s informacemi na špičkové úrovni
- jaké máte/mohli byste mít důležité dlouhodobější téma?
  - oblast, zacílit i skrze konkrétní otázku, co vás zajímá
  - formulovat si, proč zrovna toto

1. Výběr tématu, položení otázky

- Úkol: formulujte svou otázku v rámci sociální práce
- Proč je dobrá otázka a ne jen téma:
  - Příklad s nemocí X, chci pomáhat lidem co trpí touto nemocí - jak dopadne zadaná řešení?
  - Co chceme především vědět:
    - jak se dá těm lidem nejlépe pomoci,
    - jaká jsou nejlepší řešení toho problému

1. Výběr tématu, položení otázky

- Úkol: formulujte svou otázku v rámci sociální práce
- Proč je dobrá otázka a ne jen téma:
  - Příklad s nemocí X, chci pomáhat lidem co trpí touto nemocí - jak dopadne zadaná řešení?
  - Co chceme především vědět:
    - jak se dá těm lidem nejlépe pomoci,
    - jaká jsou nejlepší řešení toho problému

1. Výběr tématu, položení otázky

- možnosti:
  - člověk má vybraný problém, oblast
  - člověk přemýšlí o tom, na co by se mohl zaměřit a k tomu rozhodování se mu může hodit něco konkrétního zjistit
  - atd.
- Skupinky (inspirace), odevzdání otázky

2. Průzkum

- skrze vlastní mysl
  - paměť, intuice, např. metoda brainstormingu
- ve vnějším světě
  - další lidé (nebát se kontaktovat)
  - informační materiály: knihy, články, webové stránky atd.
  - co nejpřímější zkušenost

Nezůstat u první odpovědi, shromáždit jich více

- styl myšlení: divergentní

2. Průzkum

Práce s anglickými vs. českými zdroji

- rozvoji anglického informačního světa je věnováno cca 100x víc péče než rozvoji toho českého
- velký rozdíl v kvalitě informací a zdrojů, které lze nalézt
- Otázka na rozcvičení
- Proč to teď nakonec není tak těžké?
- Metody

2. Průzkum

Otázky do skupinek

- Už jste do nějaké míry zkoušeli tu otázku cílevědomě zkoumat?
- Co byste pokládali za nejlepší zdroje pro svou otázku?
  - Do budoucna
  - Které jste už využili.

3. Vyhodnocení

- podle vlastní mysli
  - intuice
  - racionalita, rozum
- podle vnějších vodítek:
  - převzít převládající názor mezi experty

Užitečná metoda: argumentační analýza

Styl myšlení: konvergentní

4. Kontinuální vylepšování

metody

- všechny užitečné i v předešlých fázích
- kooperativní, kultivovaná, konstruktivní **diskuse**

Metody práce s informacemi

V čem se liší

- zda se soustředí na zisk informací z vnějšího světa/zpracování informací ve vlastní hlavě/(prezentaci informací zpět do světa)
- zda jde spíš o metodu generování nových možností (jako brainstorming), o metodu výběru mezi danými možnostmi, či o metodu ověřování správnosti odpovědi (srv. Popper: metody objevu vs. metody důkazu)
- zda jsou postavené více na intuici či více na racionalitě

Příklady metod

- **brainstorming** (intuitivní, pro generování možností)
- **vytváření úplných výčtů** (racionální, pro generování možností)
- **argumentační analýza** (racionální, metoda důkazu)
- **představení si rozhovoru** s oponentem, moudrým kolegou apod. (intuitivní, ověření – generování námitek)
- **d'áblův advokát** (ověření – generování námitek)
- **strukturovaná diskuse** (ověření + prezentace, racionální)

Metody jako kufřík s nástroji

- Pozor na přílišné stavění metod proti sobě (např. intuice x racionalita)
- V různých situacích se hodí různé
- U opravdu důležitých problémů se hodí umět jich použít co nejvíc
- V případě že vedou k rozdílných důsledkům: zkoumat důvody tohoto rozporu, pak může dojít k opravě u chybující metody